

Public Document Pack

Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr

Bridgend County Borough Council

Swyddfeydd Dinesig, Stryd yr Angel, Pen-y-bont, CF31 4WB / Civic Offices, Angel Street, Bridgend, CF31 4WB

*Rydym yn croesawu gohebiaeth yn Gymraeg.
Rhowch wybod i ni os mai Cymraeg yw eich
dewis iaith.*

*We welcome correspondence in Welsh. Please
let us know if your language choice is Welsh.*

Annwyl Cyngorydd,

FFORWM CYNGOR TREF A CHYMUNED

Cynhelir Cyfarfod Fforwm Cyngor Tref a Chymuned o bell trwy Timau Microsoft ar **Dydd Llun, 1 Awst 2022 am 16:00.**

AGENDA

1. Ymddiheuriadau am absenoldeb
Derbyn ymddiheuriadau am absenoldeb gan Aelodau.
2. Datganiadau o fuddiant
Derbyn datganiadau o ddiddordeb personol a rhagfarnol (os o gwbl) gan Aelodau / Swyddogion yn unol â darpariaethau'r Cod Ymddygiad Aelodau a fabwysiadwyd gan y Cyngor o 1 Medi 2008.
3. Cymeradwyaeth Cofnodion 3 - 8
I dderbyn am gymeradwyaeth y Cofnodion cyfarfod y 07/02/22
4. Rhwydwaith Natur Cwm Taf - Grant Galluogi Adnoddau Naturiol a Llesiant 9 - 16
5. Materion Brys
I ystyried unrhyw eitemau o fusnes y, oherwydd amgylchiadau arbennig y cadeirydd o'r farn y dylid eu hystyried yn y cyfarfod fel mater o frys yn unol â Rhan 4 (pharagraff 4) o'r Rheolau Trefn y Cyngor yn y Cyfansoddiad.

Nodyn: Sylwch: Oherwydd rhesymau iechyd a diogelwch, ni fydd y cyfarfod hwn yn cael ei gynnal yn ei leoliad arferol. Yn hytrach, bydd hwn yn gyfarfod rhithwir a bydd Aelodau a Swyddogion yn mynychu o bell. Bydd y cyfarfod yn cael ei recordio i'w ddarlledu ar wefan y Cyngor cyn gynted ag sy'n ymarferol ar ôl y cyfarfod. Os oes gennych unrhyw gwestiwn am hyn, cysylltwch â cabinet_committee@bridgend.gov.uk neu ffoniwch 01656 643147 / 643148.

Yn ddiffuant

K Watson

Prif Swyddog, Gwasanaethau Cyfreithiol a Rheoleiddio, AD a Pholisi Corfforaethol

By receiving this Agenda Pack electronically you will save the Authority approx. £0.32 in printing costs

Cynghorwyr

S Aspey
C Ball
H T Bennett
E L P Caparros
G Chappell
HJ David
C Davies
C L C Davies
B Doughty
DK Edwards

Cynghorwyr

M J Evans
P Ford
J Gebbie
RM Granville
J Holmes
R Howells
P W Jenkins
M R John
M Jones
L Lewis

Cynghorwyr

E Richards
R J Smith
I M Spiller
L Teahan-Dyer
JH Tildesley MBE
MJ Williams
E D Winstanley
T Wood

Gan gynnwys cynrychiolydd o
bob Cyngor Tref a Chymuned

Presennol

Y Cyngorydd HJ David – Cadeirydd

S Aspey	JPD Blundell	G Chappell	C L C Davies
P Davies	S Dendy	DK Edwards	T Giffard
RM Granville	JE Pratt	KL Rowlands	DA Unwin
KJ Watts	RE Young		

Ymddiheuriadau am Absenoldeb

T Lyddon, C Reeves, CE Smith, JH Tildesley MBE a/ac CA Webster

Swyddogion:

Rhodri Davies	Rheolwr Datblygu a Rheoli Adeiladu
Julie Ellams	Swyddog Gwasanaethau Democrataidd - Pwyllgorau
Deborah Exton	Dirprwy Bennaeth Cyllid dros dro
Mark Galvin	Uwch Swyddog Gwasanaethau Democrataidd - Pwyllgorau
Carys Lord	Prif Swyddog - Cyllid, Perfformiad a Newid
Jonathan Parsons	Rheolwr Grŵp Datblygu

221. DATGANIADAU O FUDDIANT

Datganodd Y Cyng. JP Blundell fuddiant personol yn eitem 6, Diweddariad Trosglwyddo Asedau Cymunedol, gan ei fod yn aelod o Gyngor Cymuned Laleston y trosglwyddwyd ased cymunedol (CAT) iddo, sef Canolfan Gymuned Bryntirion, ac roedd yn y broses o gyflwyno mynegiannau o ddiddordeb mewn prosiectau cymunedol eraill.

Datganodd Y Cyng. P Davies fuddiant personol yn eitem 6, Diweddariad Trosglwyddo Asedau Cymunedol, gan ei fod yn Ddirprwy Gadeirydd Ymddiriedolaeth Datblygu Caerau a bod prydles ar y Ganolfan Gymuned ar hyn o bryd, ac roedd trafodaethau'n parhau o ran trosglwyddiad CAT. Roedd hefyd yn aelod o Glwb Rygbi Nantyffyllon a oedd yn ymwneud â throsglwyddiad CAT Parc Lles Caerau.

Datganodd Y Cyng. R Granville fuddiant personol yn eitem 6, Diweddariad Trosglwyddo Asedau Cymunedol, gan ei fod yn ymwneud â thrafodaethau ynghylch trosglwyddo'r cae pêl-droed i Gyngor Cymuned Corneli.

Datganodd Y Cyng. Chappell fuddiant personol yn eitem 6, Diweddariad Trosglwyddo Asedau Cymunedol, gan ei fod yn gysylltiedig â Chlwb Rygbi Cynffig a'u bod wedi gwneud cais am drosglwyddo ased yn ddiweddar.

Datganodd Y Cyng. Huw David fuddiant personol yn eitem 6, Diweddariad Trosglwyddo Asedau Cymunedol, gan ei fod yn aelod o Glwb Rygbi Mynydd Cynffig, Clwb Athletau Cefn Cribwr, a Chlwb Bowls Cefn Cribwr, ac roedd bob un o'r clybiau hyn wedi ymwneud â'r broses CAT.

Datganodd Y Cyng. R Young fuddiant personol yn eitem 6, Diweddariad Trosglwyddo Asedau Cymunedol, gan ei fod yn aelod o Gyngor Cymunedol Coety Uchaf, ac roedd cais wedi'i gyflwyno ar gyfer trosglwyddiad CAT ar Great Western Avenue a chaeau chwarae eraill.

222. CYMERADWYO'R COFNODION

PENDERFYNWYD: Cymeradwywyd cofnodion 29 Tachwedd 2021 fel cofnod gwir a chywir.

223. HYSBYSU CYMDOGION AC YMGYNGHORI Â CHYNGHORAU TREF/CYMUNED YN Y BROSES GYNLLUNIO

Cyflwynodd Rheolwr Grŵp y Gwasanaethau Cynllunio a Datblygu adroddiad a oedd yn rhoi gwybod i aelodau'r Cynghorau Tref a Chymuned am y broses statudol ar gyfer hysbysu cymdogion ag ymgynghori â Chynghorau Tref a Chymuned o fewn y broses geisiadau cynllunio.

Eglurodd Rheolwr Grŵp y Gwasanaethau Cynllunio a Datblygu, lle'r oedd cais dilys am ganiatâd cynllunio wedi'i gyflwyno, roedd rhwymedigaeth statudol i Awdurdodau Cynllunio Lleol (ACLIau) ymgymryd â chyhoeddusrwydd ac ymgynghori. Roedd gan ADLlau ryddid i benderfynu sut i hysbysu cymunedau a phartïon eraill sydd â diddordeb am geisiadau cynllunio, er bod gofynion statudol sylfaenol. Eglurodd, yng Nghyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr, eu bod yn mynd y tu hwnt i'r gofynion statudol sylfaenol ar gyfer hysbysu cymdogion. O ran ceisiadau syml am estyniad i dŷ, tra bo'r Gorchymyn yn nodi y dylent roi'r hysbysiad gofynnol trwy arddangos yr hysbysiad mewn o leiaf un lle, ar y tir y mae'r cais yn ymwneud ag ef neu wrth ei ymyl, am gyfnod o ddim llai na 21 diwrnod; neu trwy gyflwyno'r hysbysiad i unrhyw berchennog neu feddiannydd cyfagos. Roeddynt yn dueddol o wneud y ddau, a hefyd yn dueddol o ymestyn yr hysbysiad i amrywiaeth ehangach o eiddo cyfagos. Roeddynt hefyd yn mynd y tu hwnt i'r terfyn amser 14 diwrnod ar gyfer derbyn sylwadau gan Gynghorau Tref a Chymuned, trwy ganiatáu 21 diwrnod. Os nad oedd modd i'r Cyngor Tref neu Gymuned gwrdd â'r terfyn amser hwnnw, byddant yn mynd ati'n rheolaidd i gytuno ar estyniadau o'r cyfnod amser hwnnw.

Roedd Rheolwr Grŵp yr Adran Cynllunio a Datblygu yn adrodd bod Cynghorau Cymunedol unigol a'r Fforwm Cynghorau Tref a Chymuned wedi cynnig y dylai'r ACLI anfon copiâu o wrthwynebiadau cymdogion iddynt er mwyn i'r Cynghorau gael gwybod beth yw cryfder y teimladau ar lefel leol. Eglurodd, yn anffodus, nad oedd modd iddynt anfon unrhyw sylwadau gan gymdogion ymlaen i'r Cynghorau Tref (CT) a Chymuned (CC) gan y byddai hynny'n torri'r Rheoliad Cyffredinol ar Ddiogelu Data (GDPR). Hyd yn oed os oedd cymydog wedi cydsynio i anfon ei sylwadau ymlaen i'r CT/CC, nid oedd ganddynt yr amser na'r adnoddau i olygu unrhyw sylwadau a gyflwynwyd am wybodaeth bersonol cyn gwneud hynny. Yn ogystal, roedd y prosesau ymgynghori a hysbysu yn cydreded, ac felly nid oedd modd iddynt ohirio'r broses oherwydd targedau statudol ar gyfer penderfynu ceisiadau. Os oeddynt yn dymuno hynny, awgrymodd y gallai Cynghorau Tref a Chymuned gysylltu â'u preswylwyr a rhoi gwybod iddynt y gallent anfon copi o'u sylwadau ar unrhyw gais cynllunio at y Cyngor Cymuned ar yr un pryd ag yr oeddent yn ymateb i'r ACLI.

Cyfeiriodd aelod at y modd yr oedd yr ACLI yn ymestyn ei hysbysiadau i amrywiaeth ehangach o eiddo cyfagos, a gofynnodd p'un a oedd unrhyw bellter penodol wedi'i benderfynu. Ymatebodd Rheolwr Grŵp y Gwasanaethau Cynllunio a Datblygu nad oedd unrhyw bellter penodol a bod hyn yn ddewisol. Nid oedd ond rhaid iddynt ymgynghori â thirfeddianwyr neu gymdogion cyfagos, ond roeddynt yn ceisio ymgynghori'n ehangach, yn dibynnu ar y math o gais a oedd dan sylw. Byddant hefyd yn defnyddio hysbysebion safle mewn lleoliad yn agos i'r datblygiad. Byddai'n well ganddynt gael pethau'n iawn y tro cyntaf, a chaniatáu i bawb gael y cyfle i wneud sylwadau, yn hytrach na gorfod ailgychwyn y broses rywbryd eto yn y dyfodol.

Eglurodd aelod ei fod yn deall pam fod Cynghorau Tref a Chymuned eisiau gwybod beth oedd preswylwyr yn ei ddweud, ynghyd â'r materion o ran GDPR. Gofynnodd p'un a fyddai'n ymarferol i'r ACLI roi gwybod i'r ymgynghorai bod Cynghorau Tref a Chymuned yn ymwneud â'r broses ac y gallent hysbysu'r ACLI am eu pryderon, yn ogystal â'u Cynghorau Tref a Chymuned fel ymgynghorai statudol. Atebodd Rheolwr Grŵp y Gwasanaeth Cynllunio a Datblygu bod rhaid iddynt fod yn ofalus wrth ddarparu gwybodaeth i breswylwyr, a bod geiriad yr ymgynghoriad wedi'i nodi mewn statud. Nid oedd Cynghorau Tref a Chymuned yn rhan o'r broses benderfynu, ac nid oedd yn swyddogaeth i'r ACLI roi gwybod i breswylwyr y dylent gysylltu â Chynghorau Tref a Chymuned i wrando ar eu cwynion neu i fynegi eu barnau. Byddai unrhyw sylwadau a wneir gan gyrff allanol yn cael eu hystyried, a byddai'r swyddog perthnasol yn mynd i'r afael â hwy wrth ysgrifennu ei adroddiad.

Cyfeiriodd aelod at y cyfnod ymgynghori 3 wythnos, a gofynnodd p'un a ellid ei ymestyn yng ngolau'r ffaith bod y mwyafrif o Gynghorau Tref a Chymuned yn cyfarfod bob 4 i 5 wythnos. Atebodd Rheolwr Grŵp y Gwasanaeth Cynllunio a Datblygu bod 21 diwrnod yn gyfnod rhesymol, gan ystyried nad oedd gan yr ACLI ond 8 wythnos i benderfynu'r cais. Pe baent yn methu â gwneud hynny o fewn y cyfnod hwnnw, byddai'r penderfyniad yn cael ei gymryd oddi arnynt. Roedd yn deall y problemau ac yn egluro, os oedd gwir reswm i ymestyn hyn, yna y byddid yn ei ystyried. Roedd yn amlwg fod cynlluniau mwy yn cymryd mwy nag 8 wythnos i'w penderfynu, ond roedd rhaid cytuno hyn â'r ymgeisydd.

PENDERFYNWYD Derbyniwyd ac ystyriwyd yr adroddiad gan y Fforwm Cynghorau Tref a Chymuned.

224. **STRATEGAETH ARIANNOL TYMOR CANOLIG 2022-23 TAN 2025-26**

Er gwybodaeth, cyflwynodd y Prif Swyddog - Cyllid, Perfformiad a Newid (y Swyddog Adran 151) gopi i'r Fforwm Cynghorau Tref a Chymuned o'r adroddiad a aeth i'r Cabinet ar y Strategaeth Ariannol Tymor Canolig (MTFS) 2022-23 tan 2025-26, ar 18 Ionawr 2022.

Eglurodd y Prif Swyddog – Cyllid, Perfformiad a Newid (y Swyddog Adran 151), oherwydd yr oedi o ran canlyniad yr Adolygiad Cynhwysfawr o Wariant ar gyfer 2021, nid oedd Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi ei chyllideb ddrafft tan 20 Rhagfyr 2021, na'r Setliad Llywodraeth Leol Dros Dro tan 21 Rhagfyr 2021. Roedd hyn yn unol â'r flwyddyn flaenorol, ond mae'n dal i fod yn tua 2 fis yn hwyrach nag arfer. O ganlyniad i'r oedi o ran cyhoeddiadau, ni chafodd y Strategaeth Ariannol Tymor Canolig ei chyflwyno i'r Cabinet tan 18 Ionawr 2022, cyn ei chyflwyno ar gyfer ei chraffu gan Bwyllgorau Trosolwg a Chraffu'r Cyngor. Caiff y Strategaeth Ariannol Tymor Canolig derfynol ei chyflwyno i'r Cabinet a'r Cyngor ar 22 a 23 Chwefror 2022, yn y drefn honno, i'w chymeradwyo. Byddai'r dreth gyngor arfaethedig ar gyfer 2022-23 yn cael ei chyflwyno i'r Cyngor hefyd, i'w chymeradwyo ar 23 Chwefror 2022.

Eglurodd y Prif Swyddog – Cyllid, Perfformiad a Newid (y Swyddog Adran 151), wrth geisio parhau i gyflawni'r blaenoriaethau a nodwyd gan y Cyngor, ynghyd â diogelu ei fuddsoddiad mewn Addysg ac ymyrraeth gynnar, y Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles, ynghyd â blaenoriaethu'r rhai mwyaf agored i niwed yn ein cymdeithas, eu bod yn cynnig nifer o newidiadau yng nghyllideb 2022-23. Cyfeiriodd at gyfleoedd i godi incwm ychwanegol, ynghyd â modelau cyflenwi eraill i sicrhau mwy o gynaliadwyedd ac effeithlonrwydd, effeithlonrwydd ac arbedion o ran eiddo, ynghyd â newidiadau o safbwynt darpariaeth gwasanaeth.

Eglurodd y Prif Swyddog - Cyllid, Perfformiad a Newid (y Swyddog Adran 151) bod MTFS y Cyngor wedi'i gosod o fewn cyd-destun cynlluniau gwariant economaidd a

chyhoeddus y DU, blaenoriaethau a rhaglen ddeddfwriaethol Llywodraeth Cymru. Roedd y MTFS yn mynegi'r modd yr oedd y Cyngor yn cynllunio i ddefnyddio ei adnoddau i gefnogi'r gwaith o gyflawni ei flaenoriaethau corfforaethol a'i ddyletswyddau statudol, gan gynnwys rheoli pwysau ariannol a risgiau dros y pedair blynedd nesaf. Amlinellodd Setliad Llywodraeth Leol Dros Dro Llywodraeth Cymru 2022-23, oblygiadau'r setliad ar gyfer 2023 i 2026, trosglwyddiadau i mewn ac allan o Setliad Refeniw 2022-23, ynghyd â grantiau penodol.

Eglurodd y Prif Swyddog - Cyllid, Perfformiad a Newid (y Swyddog Adran 151) bod sawl math o bwysau sylweddol o ran costau yr oedd angen iddynt eu hariannu o fewn y cynnydd. Roedd hyn yn cynnwys cyllid ychwanegol i gwrdd â'r cytundeb tâl ar gyfer gweddill y flwyddyn gyfredol ac ar gyfer y flwyddyn nesaf, i gyflawni'r gofynion newydd o ran cyfraniadau Yswiriant Gwladol, ac i ariannu cyflwyno'r cyflog byw gwirioneddol i weithwyr gofal. Yn ystod y flwyddyn ariannol gyfredol a'r llynedd, derbyniodd y Cyngor arian gan Lywodraeth Cymru trwy gronfa galedi a oedd wedi helpu'r awdurdod i gwrdd â'r costau ychwanegol a'r incwm a gollwyd, a brofwyd o ganlyniad i'r pandemig. Ni fyddai'r grant hwn ar gael mwyach yn 2022/23, felly byddai angen i'r gyllideb a osodwyd ystyried unrhyw wariant ychwanegol sydd ganddynt efallai o safbwynt y pandemig.

Daeth y Prif Swyddog – Cyllid, Perfformiad a Newid (y Swyddog Adran 151) i'r casgliad y cafodd yr adroddiad ei ystyried gan y Cabinet ar 18fed Ionawr, a'i fod bellach wedi bod i bob un o'r pwyllgorau craffu yn ystod mis Ionawr. Byddai'r cynigion terfynol o ran y gyllideb yn mynd i'r Cabinet ar 22ain Chwefror, ac yna i'r Cyngor am benderfyniad terfynol ar 23ain Chwefror.

Diolchodd y Prif Swyddog - Cyllid, Perfformiad a Newid (y Swyddog Adran 151) i'r Cynghorau Tref a Chymuned am anfon y praeseptau a gytunwyd ganddynt ymlaen ar gyfer y flwyddyn ariannol i ddod, fel y gofynnwyd iddynt wneud. Byddai'r rhain yn cael eu cynnwys fel rhan o'r adroddiad terfynol i'r Cyngor ddiwedd Chwefror.

Cyfeiriodd aelod at atodiad B i'r adroddiad, COM2, a oedd yn ymwneud â therfynu'r cytundeb twristiaeth ag AMA Associates a oedd yn hyrwyddo Pen-y-bont ar Ogwr gydag amrywiaeth o gyhoeddwyr. Dywedodd yr ymddengys y byddai'r sylw i Ben-y-bont ar Ogwr yn y wasg yn lleihau, gyda'r posibilrwydd o oblygiadau o ran niferoedd yr ymwelwyr a'r economi leol. Gofynnodd p'un ai hwn oedd yr unig fodd o hyrwyddo twristiaeth yn yr ardal, a pha effaith a gaiff hyn ar adeg pan roedd gwyliau gartref wedi gweld cynnydd o 40%. Atebodd y Prif Swyddog - Cyllid, Perfformiad a Newid (y Swyddog 151) bod y Cyngor yn defnyddio sawl modd o hyrwyddo twristiaeth, ac mai dim ond un agwedd oedd hon. Roedd gwaith yn parhau i sicrhau y caiff Pen-y-bont ar Ogwr ei hyrwyddo cymaint â phosibl, yn fewnol trwy'r wefan, ac yn allanol. Roedd hyn yn cael effaith gadarnhaol, ac roedd mwy o ymwelwyr yn dod i Ben-y-bont ar Ogwr erbyn hyn.

Roedd aelod yn pryderu mai dim ond ychydig iawn o ddeunydd hyrwyddo oedd ar gael o gwmpas De Cymru, gan gynnwys yn y gorsafoedd gwasanaethau ar y M4.

Cadarnhaodd yr Arweinydd bod hwn yn un maes gwaith yr ymgwymerwyd ag ef i hyrwyddo Pen-y-bont ar Ogwr fel cyrchfan i dwristiaid, a byddent yn parhau i ddefnyddio'r rhai eraill. Roedd nifer y twristiaid a oedd yn ymweld â Phen-y-bont ar Ogwr wedi cyrraedd y lefelau uchaf erioed dros y 12 mis diwethaf, ac roedd y cyfraniad at economi Pen-y-bont ar Ogwr wedi cyrraedd y lefel uchaf erioed hefyd.

PENDERFYNWYD

Derbyniodd ac ystyriodd y Fforwm Cynghorau Tref a Chymuned yr adroddiad a gyflwynwyd i'r Cabinet ar 18 Ionawr 2022, a Strategaeth Ariannol Tymor Canolog (MTFS) drafft 2022-23 tan 2025-26 (Atodiad 1).

225. DIWEDDARIAD TROSGLWYDDO ASED AU CYMUNEDOL

Cyflwynodd y swyddog Trosglwyddo Asedau Cymunedol (CAT) adroddiad a oedd yn darparu amlinelliad i'r Fforwm o'r newidiadau i bolisi Trosglwyddo Asedau Cymunedol Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr (CAT), ynghyd â'r cymorth a'r cyfleoedd a oedd ar gael ar hyn o bryd i Gynghorau Tref a Chymuned (CTaCh) weithio gyda'r Cyngor a grwpiau cymunedol i gyflawni'r trefniadau rheoli gorau ar gyfer asedau a gwasanaethau yn y sector cyhoeddus.

Eglurodd y swyddog CAT y cymeradwywyd y Polisi CAT, sydd wedi'i ddiweddarau, gan y Cabinet ym mis Gorffennaf 2019 ac roedd yn ystyried argymhellion y Grŵp Tasg a Gorffen CAT. Y prif newidiadau i'r polisi oedd y rheiny o safbwynt blaenoriaethu asedau: blaenoriaeth 1, pafiliynau chwaraeon, caeau chwarae a chanolfannau cymuned; blaenoriaeth 2, meysydd chwarae, meysydd parcio am ddim a rhandiroedd; ac yna blaenoriaeth 3, a oedd yn cynnwys popeth nad oedd wedi'i gynnwys o dan flaenoriaeth 1 a blaenoriaeth 2. Eglurodd bod y ddogfen yn cyflwyno system llwybr carlam, gan mai un o'r beirniadaethau mwyaf a dderbyniwyd ganddynt oedd ynghylch yr amser a gymerwyd i gwblhau CATau. Yn flaenorol, roedd angen cynlluniau busnes manwl, ond bellach nid oeddynt ond yn gofyn am gyflwyno amcanestyniadau incwm a gwariant am gyfnod o o leiaf 5 mlynedd ar gyfer y mwyafrif o CATau (ond y byddid yn dal i ofyn am gynlluniau busnes manwl ar gyfer prosiectau mwy cymhleth, e.e. adeiladau newydd).

Roedd y swyddog CAT yn amlinellu'r sefyllfa o ran cyllid ac adnoddau ar gyfer CATau, ac ychwanegodd, ym mis Hydref 2020, cymeradwywyd Achos Busnes am gymorth o dan Gronfa Rheoli Newid y Cyngor o £266,461 gan y Bwrdd Rheoli Corfforaethol (BRhC). Roedd hyn yn cynnwys creu tair swydd newydd am gyfnod penodol i fwrw ymlaen â sawl CAT, ac i gyflawni'r arbedion ariannol o dan y Strategaeth Ariannol Tymor Canolig (MTFS). Eglurodd bod paragraff 4.12 o'r adroddiad yn rhoi amlinelliad cryno o'r cynnydd a wnaed, yn enwedig yn ystod dwy flynedd ddiwethaf y pandemig COVID, ac roedd Atodiad B hefyd yn darparu gwybodaeth fanwl am y trosglwyddiadau oedd ar waith. Roedd yr adroddiad yn cynnwys manylion wyth trosglwyddiad a oedd wedi'u cwblhau hyd yma, ynghyd ag un arall ers cyhoeddi'r adroddiad.

Eglurodd y swyddog CAT mai un o agweddau mwyaf dymunol y Trosglwyddiadau o Asedau Cymunedol yn ystod y pandemig oedd bod 10 allan o 12 o glybiau bowls wedi cytuno i ymgymryd â'r gwaith o reoli 11 o lawntiau bowls eu hunain, o 1 Tachwedd 2020, tra bo prydles i hirdymor yn cael eu cwblhau.

Amlinellodd y swyddog CAT y cynnydd o ran adolygiad strategol y 3 parc mawr. Cwblhawyd y cam cyntaf o'r adolygiad ym mis Mai 2021. Dylid datblygu'r cylch gorchwyl ar Gam Dau o'r Adolygiad mewn ymgynghoriad â Just Solutions er mwyn ystyried yr egwyddorion a gytunwyd gan y Cabinet / CMB, ynghyd â galluogi bwrw ymlaen â fframweithiau priodol ar gyfer strategaethau unigol ar gyfer Caeau Newbridge a Pharc Lles Maesteg.

Eglurodd y swyddog CAT bod adnoddau staff CAT wedi cynyddu yn yr ychydig fisoedd diwethaf ac y cafwyd cynnydd cyfatebol o ran y cynnydd a wnaed yn y cyfnod byr hwnnw. Yn anffodus, roedd un aelod staff wedi ymddiswyddo ar ddiwedd mis Rhagfyr ac roeddynt yn y broses o geisio recriwtio rhywun yn ei le. I gloi, fe gawsant brofiadau da iawn yn gweithio gyda Chynghorau Tref a Chymuned, ac roeddynt yn edrych ymlaen at gael gwneud mwy o waith mewn partneriaeth wrth fynd ymlaen.

Dywedodd yr Arweinydd ei fod yn wirioneddol falch cael gweld y cynnydd a wnaed, a diolchodd i'r tîm bach a oedd yn gweithio ar hyn, am yr hyn a gyflawnwyd trwy weithio mor agos â chlybiau a'r Cynghorau Cymuned.

Dyweddodd aelod fod Cyngor Tref wedi gofyn am argostau amryw agweddau mewn perthynas â'r Parc Lles, ond na dderbyniwyd unrhyw beth. Roedd cwmni'n edrych ar ffordd ymlaen, ond nid oeddynt yn gallu bwrw ymlaen neb yr argostau. Atebodd y swyddog CAT y byddai gweithio gyda'r Cyngor Tref yn gam cadarnhaol ymlaen. Fodd bynnag, byddai'n anodd darparu argostau, ac fel ffordd ymlaen, roeddynt yn edrych ar y gost o gynnal pob agwedd arbennig. Roedd ymgynghorwyr eisoes yn cael trafodaethau â Tennis Cymru ynghylch ail-wynebu'r cyrtiau tennis. Roeddynt yn bwriadu darparu gwybodaeth ystyrlon wrth fynd ymlaen.

Dyweddodd aelod bod gan Gyngor Tref Pen-y-bont ar Ogwr 5 trefniant prydlesu ar gyfer rhandiroedd, a gofynnodd p'un ai'r bwriad oedd trosglwyddo hawliau i'r Cyngor Tref, ar gyfer y rheiny nad oeddynt yn destun cytundeb prydlesu. Atebodd y swyddog CAT nad oeddynt yn bwriadu newid y rhai presennol.

Daeth yr arweinydd i'r casgliad y cydnabuwyd bod y tîm yn gweithio'n eithriadol o galed, a gofynnodd am gael cyflwyno adroddiad ychwanegol i'r Fforwm mewn 6 i 12 mis, gan fod hwn yn destun sydd o ddiddordeb arbennig i Gynghorau Tref a Chymuned.

PENDERFYNWYD

Roedd aelodau'r Fforwm Cynghorau Tref a Chymuned yn nodi'r canlynol o safbwynt y Cyngor:

- Polisi CAT diwygiedig sydd wedi'i ddylunio i symleiddio'r broses a lleihau oedi.
- Cyllid cysylltiedig o dan y Gronfa CAT, a neilltuwyd i annog a chefnogi'r trosglwyddiad o asedau Blaenoriaeth 1.
- A chydabuwyd y gallai modelau cyflenwi sy'n eiddo i'r gymuned, ac yn cael eu rheoli ganddynt, adfywio asedau cymunedol, a gellid eu datganoli i'r lefel leol yr oeddynt yn gweithredu arni. Roedd llwyddiant CAT yn dibynnu ar gyfranogiad rhagweithiol rhai oedd yn barod i gymryd rhan - Cynghorau Tref a Chymuned a grwpiau cymunedol - ynghyd â'u gallu a'u capasiti i reoli'r ased.
- Roedd ymroddiad a pharodwydd i ymgysylltu â Chynghorau Tref a Chymuned a grwpiau cymunedol er mwyn bwrw ymlaen â CATau.

226. **EITEMAU BRYS**

Dim

Daeth y cyfarfod i ben am 17:10

BRIDGEND COUNTY BOROUGH COUNCIL

REPORT TO TOWN AND COMMUNITY COUNCIL FORUM

1 AUGUST 2022

REPORT OF THE CORPORATE DIRECTOR COMMUNITIES

CWM TAF NATURE NETWORK – ENABLING NATURAL RESOURCES AND WELL-BEING GRANT

1. Purpose of report

- 1.1 The purpose of this report is to inform the Town and Community Council Forum regarding the Cwm Taf Nature Network Project which is an initiative funded by the Welsh Government as part of the Enabling Natural Resources and Well-Being Grant (ENRaW) and, to provide updates as to project progress and impact during phase 1 of project delivery.

2. Connection to corporate well-being objectives / other corporate priorities

- 2.1 This report assists in the achievement of the following corporate well-being objectives under the **Well-being of Future Generations (Wales) Act 2015**:

- **Supporting a successful sustainable economy** – taking steps to make the county borough a great place to do business, for people to live, work, study and visit, and to ensure that our schools are focussed on raising the skills, qualifications and ambitions for all people in the county borough.
- **Helping people and communities to be more healthy and resilient** – taking steps to reduce or prevent people from becoming vulnerable or dependent on the Council and its services. Supporting individuals and communities to build resilience, and enable them to develop solutions to have active, healthy and independent lives.
- **Smarter use of resources** – ensuring that all resources (financial, physical, ecological, human and technological) are used as effectively and efficiently as possible and support the creation of resources throughout the community that can help to deliver the Council's well-being objectives.

3. Background

- 3.1 The Cwm Taf Nature Network Project (CTNN) has been successful in obtaining a grant from Welsh Government's Enabling Natural Resources and Wellbeing (ENRaW) Fund. The Cwm Taf Nature Network aims to form a collaboration of organisations in the Cwm Taf Health Board region to manage the green infrastructure of the region for the benefit of people, businesses, and communities. The project is split into three themes that align with the Cwm Taf and Bridgend Well-Being Plans with the themes of action for the ENRaW Scheme. The CTNN project will focus on:

- Developing, regenerating and broadening access to sustainable green infrastructure;
- Improving the quality of the urban and rural built environment; and

- Developing resilient ecological networks, areas and nature based solutions.

- 3.2 The grant focusses on delivering the cross cutting ambitions of Prosperity for All and the Natural Resources Policy. It encourages collaboration from the outset with new partners *outside* of traditional areas (e.g. business, health, tourism, etc.) and the project based funding is for two years. It is focused on outcomes and multiple benefits across the well-being goals and WG are looking for continuous improvement in light of the Well-being of Future Generations (Wales) and Environment Acts.
- 3.3 The project aims to use the opportunity of Bridgend joining the Cwm Taf Health Board as a catalyst to share green infrastructure good practice across the Public Service Boards (PSBs) brought together by this merger. Building on the Bridgend PSB and Cwm Taf PSB Well-being Plans, and other evidence bases, such as the Local Biodiversity Action Plan / Nature Recovery Plan, Biodiversity and Ecosystems Resilience Forward Plan and green infrastructure mapping, the Cwm Taf Nature Network aims to form a collaboration to better manage the green infrastructure of the Cwm Taf Morgannwg Health Board Region. BCBC will be the lead body delivering the project across Bridgend, Rhondda Cynon Taf (RCT) and Merthyr (MCBC) County Borough Councils.
- 3.4 There has been considerable consultation and outreach to develop this collaboration. This started in 2018 during the first ENRaW round, where Local Authority officers from Biodiversity Action Groups across South Wales were meeting to coordinate ENRaW projects as they were developed to avoid conflict or duplication. There were three green infrastructure projects being developed across South Wales, a South West project, a pilot project for South Central in Bridgend and a South East project. At the time of that first ENRaW window there was only capacity to apply for a pilot in Bridgend looking to the wider collaborative working across the South Central area in the future. Since then the Bridgend PSB and Cwm Taf PSB have been working together to develop a new bid for a pilot that takes in the whole Cwm Taf Region.
- 3.5 At a local level, partner organisations involved with the Public Service Boards (PSB) have been engaged to bring cross sector organisations into the collaboration.

4. **Current situation/proposal**

- 4.1 Cwm Taf Nature Network aims to form a collaboration of organisations in the Cwm Taf Health Board region to manage the green infrastructure of the region for the benefit of people, businesses and communities. The project is split into three themes that align with the Cwm Taf and Bridgend Well-Being Plans with the themes of action for the ENRaW Scheme.
- **Enable** - Increasing access to green infrastructure.
 - **Empower** - Improving environment quality for thriving communities.
 - **Unite** - Creating a connected network of green spaces.

Enable - Increasing access to green infrastructure

- 4.2 This focuses on ENRaW Theme 1 - Developing, regenerating and broadening access to sustainable green infrastructure through nature based solutions. The project aims

to develop, regenerate and increase access to 20 high quality green spaces across the Cwm Taf region.

- 4.3 This aligns with the well-being plans aim of: “Working with communities we will seek to further strengthen and expand our community infrastructure to improve support for children, families and communities, with the long term aim of improving wellbeing and resilience to deal with the challenges of life”.
- 4.4 The project will improve access to green space for all. An audit of Local Nature Reserves and other significant green spaces will be undertaken and used to implement access improvements across those sites.
- 4.5 Four flagship sites will be developed, and each of these sites will be themed as an example of best practice in unlocking green space. These themes will be:
- Increasing access for parents with early years’ children.
 - Increasing access for older people.
 - Providing a space for mindfulness.
 - Increasing access for the partially sighted.
- 4.6 Focusing on “the best start if life” aim within the well-being plans, the project will look to improve access to green infrastructure for children in the “first 1000 days” of life. The aim is to improve the educational outcomes for these children and improve their early years’ experience. The project will signpost schools and nurseries to local green space and the resources that will be developed for education in that space.

Empower - Improving environment quality for thriving communities

- 4.7 This focuses on ENRaW Theme 2 – Improving the quality of the urban and rural built environment. It will align this theme with the well-being plans’ objectives of supporting “Thriving Communities” to be “safe and cohesive”, contributing to: “We will work with communities to help them improve the local environment and increase opportunities to come together to promote a sense of ownership and security”.
- 4.8 This theme will contribute to the following well-being goals:
- Communities place a greater value on their environment and more people get involved in local issues and recognise the importance of green space in wellbeing and as a prevention factor.
 - Recognising that communities are becoming more diverse. Addressing barriers that some groups have in feeling part of communities.
 - Diverse, confident communities are resilient to change. Promotes a better knowledge of different cultures and a better knowledge of the local environment.
- 4.9 This will be done by engaging community members to use their local green space, develop a sense of ownership of that green space and foster behavioural change so people have less negative impact on our green space.
- 4.10 The project will promote educational activities, recreational activities and countryside volunteering. It will include consultation with local communities and working with them to improve their green spaces. Friends groups for our Local Nature Reserves

will be formed and work will be undertaken with the and countryside volunteers in habitat management to promote biodiversity and create high quality green space that will maximise our natural resources and contribute to the wellbeing of our communities.

- 4.11 The well-being plans state that “Collectively public sector PSB member organisations account for around a third of working people. Improving the lifestyles of our workforces and promoting a healthy workplace would not only benefit them and our business, but also encourage healthier lifestyles in their families”. It aims to “investigate how we can act to improve workplace culture to promote better health for staff. We will learn from our investigation to enable a programme of coordinated health and wellbeing activities at the workplace and in communities to improve the health of the public sector workforce and their families”.
- 4.12 This project aims to contribute to this programme by developing a 30 minute green space walk from key PSB buildings so that staff can do a health and well-being walk during their lunchtime.
- 4.13 This theme will contribute to the well-being goal of “Healthy active people in resilient communities, volunteering, keeping young people in the local area, reducing travel to work, increased use and awareness of green spaces”.

Unite - Creating a connected network of green spaces.

- 4.14 This focuses on ENRaW Theme 3 - Developing resilient ecological networks and Nature Based Solutions. It will look at the 20 green spaces improved in theme 1, as a connected network of green space across the Cwm Taf Health Board Region. The 20 sites within the project will be uniformly spaced across the region to achieve three goals:
- All residents will have access to a high quality local green space.
 - The sites will form an ecological network focused on biodiversity connectivity through the movement of birds and managing the spaces as meta-population sites for bumblebees and butterflies.
 - The sites will be improved to form a network of green spaces that can be accessed easily on foot or by bike encouraging active travel.
- 4.15 This theme will address the steps outlined in the well-being plans to encourage healthy choices in a healthy environment. These steps include:
- We will build on the evidence base, e.g. the Cwm Taf counties’ Nature Recovery Plans, to identify opportunities to improve the quality and extent of natural assets available and develop a programme to take forward these opportunities in collaboration with local communities and business.
 - We will improve the public estate and green spaces, in urban areas, by encouraging award of green flag status and through community involvement.
 - We will promote the use of the Welsh language when accessing our natural, cultural and historic assets.
 - We will promote awareness and understanding of the multiple benefits of the use of these assets by making sure that people know where they can go and what they can do to use these assets and encourage them to use footpaths and cycle paths to get there (active travel) which is good for them and for the environment.

We will explore how we can use these assets to provide opportunities for GPs and others to direct people to activities that will help improve their health and wellbeing (social prescribing).

4.16 This will in turn contribute to the following well-being goals:

- Protect assets that support rural businesses and tourism.
- Preserve and protect habitats, promote sustainable management of green spaces, prevent loss of assets. Mitigate against climate change, biodiversity decline and flood risk.
- Promote physical activity, social and supportive networks, reduce car use to reduce carbon air emissions.
- Provide safe and accessible cultural and green assets for older people, carers, disabled people, young families and children.

4.17 The project will promote walking and cycling as well as exploring safer cycle storage for people visiting our green spaces. This will encourage a lower carbon economy.

4.18 The project will focus on sustainable management of green space to reduce invasive species such as Japanese Knotweed and Himalayan Balsam to protect habitats, increase biodiversity, reduce soil erosion and flood risk from the fast runoff associated with these species.

4.19 It is currently anticipated that the following sites in Bridgend County Borough will be supported:

- Frog Pond Wood
- Tremains woodland
- Brackla Hill
- Maesteg Welfare Park
- Ogmere Washeries
- Aber Fields/Planka
- Craig y Parcau
- Parc Calon Lan
- Park Ti'r Iarll
- Wilderness Lake
- Bedford Park

5. Effect upon policy framework and procedure rules

5.1 There is no effect upon the Council's policy framework or procedure rules as a result of this report.

6. Equality Act 2010 implications

6.1 An initial Equality Impact Assessment (EIA) screening has identified that there would be no negative impact on those with one or more of the protected characteristics, on

socio-economic disadvantage or the use of the Welsh language. It is therefore not necessary to carry out a full EIA on this policy or proposal at this stage.

7. Well-being of Future Generations (Wales) Act 2015 implications

7.1 The Wellbeing of Future Generations (Wales) Act 2015 provides the basis for driving a different kind of public service in Wales, with five ways of working to guide how the Authority should work to deliver wellbeing outcomes for people. The following is a summary to show how the five ways of working to achieve the well-being goals have been considered in this report.

- **Long Term** – The project will foster a longer term understanding of green space and well-being, as well as a sense of ownership between communities and green space. The habitat management works will also enable the green spaces to be more resilient to long-term change.
- **Prevention** – The aim of the project is to promote use of outdoor space and well-being by focussing on access to and management of green space under the themes of Enable, Empower and Unite. All of these themes are based upon the well-being plans in Bridgend and Cwm Taf with a view to tackling and preventing identified problems with health, community cohesion and the environment.
- **Integration** – The project will contribute to the well-being goals:
 - Protect assets that support rural businesses and tourism.
 - Preserve and protect habitats, promote sustainable management of green spaces, prevent loss of assets, mitigate against climate change, biodiversity decline and flood risk.
 - Promote physical activity, social and supportive networks, reduce car use to reduce carbon air emissions.
 - Provide safe and accessible cultural and green assets for older people, carers, disabled people, young families and children.
- **Collaboration** – The project will bring together a wider stakeholder group to lead the project, with a smaller steering group of core partners that will manage the project. Local Authority officers from Biodiversity Action Groups across South Wales have been meeting to coordinate ENRaW projects as they are developed to avoid conflict or duplication.
- **Involvement** – the project has been developed in close partnership with a wide range of local stakeholders including a number of bodies with an interest in well-being goals including members of both PSBs. These are widespread across the three counties, and the range of sites currently suggested for inclusion in the project include a relatively equal spread of rural and non-rural areas. The stakeholder groups will be involved in monitoring and supporting the delivery of activity during the project.

8. Financial implications

8.1 The project started in September 2021 and will be ending in June 2023.

8.2 Grant funding of £580,585 has been approved by Welsh Government, at a rate of 100%. A breakdown of the funding package, as currently agreed, is presented below.

Capital	£229,600
Revenue	£350,985
Total Funding	£580,585

8.3 All procurement processes will be in line with BCBC policies and procedures, and support will be provided by BCBC procurement department.

9. Recommendation

9.1 That the Town and Community Council Forum notes the report

Janine Nightingale
Corporate Director, Communities
1 August 2022

Contact Officer: Lowri-Mair Owen, Natural Resources and Wellbeing Officer

Telephone: (01656) 815333

E-mail: Lowri.Owen@bridgend.gov.uk

Postal Address Civic Offices, Angel Street, Bridgend, CF31 4WB

This page is intentionally left blank